

L

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT AGRAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent davlat agrar universiteti

O‘quv ishlarini bo‘yicha prorektori,

Prof. S. Boboyev

2025 yil “04” 07

Ro‘yxatga olindi: № BD- 60410100- 1.16

2025 yil “04” 07

**MIKROIQTISODIYOT 1,2
FANINING O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	400 000	- Biznes, boshqaruv va huquq
Ta‘lim sohasi:	410 000	- Biznes va boshqaruv
Ta‘lim yo‘nalishi:	60410100	- Iqtisodiyot

Toshkent -2025

Fan/modul kodi MIKIQ13410	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3-4	ECTS - Kreditlar 5+5	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/ rus		Haftadagi dars soatlari 5+5	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Mikroiqtisodiyot 1,2	120 (60+60)	180 (90+90)	300 (150+150)
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanning maqsadi - Mikroiqtisodiyot iqtisodiy fanlarning muhim yo'nalishlaridan biri sanalanadi va mazkur kursning maqsadi mikroiqtisodiy nazariyaning asosiy mavzularini chuqurlashtirilgan darajada o'rganish, muhokama va tahlil qilishdir. Talabalarda zamonaviy va raqobatbardosh bozor iqtisodiyotining ishlashi va rivojlanishining ham nazariy, ham amaliy tomonlarini o'rgatish hamda bozor subyektlarining iqtisodiy faoliyatini o'rganish bo'yicha bilim va ko'nikma hosil qilishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi - talabalarga mikroiqtisodiy muammolarni tavsiflash qaysi nazariy modelga mos kelishini tanlash va ularga nazariy modellarni iqtisodiy hodisalarga nisbatan mustaqil qo'llay olish uchun zarur ko'nikmalarni shakllantirishdir.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p style="text-align: center;">1-MODUL. MIKROIQTISODIYOT FANINING NAZARIY ASOSLARI, ISTE'MOLCHI VA KORXONALARNING BOZORDAGI HARAKATI</p> <p style="text-align: center;">1-mavzu. Fanning mazmuni, vazifalari, predmeti.</p> <p>Resurslarning cheklanganligi. Cheklangan resurslarni taqsimlash. Resurslarni taqsimlashda narxning ahamiyati. Muvozanat narxning shakllanishi. Bozor va uning vazifasi. Bozor bilan bog'liq bo'lmagan faoliyat. Mulkka egalik qilish. Bozor almashuvining asosiy sharti. Operatsiya xarajatlari. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning iqtisodiyotni jadal rivojlantirishdagi roli. O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar.</p> <p style="text-align: center;">2-mavzu. Iqtisodiy bazis tushunchalari.</p> <p>Iqtisodiy ehtiyoj tushunchasi. Iqtisodiy ne'matlar va ularning xususiyatlari. O'rnini bosuvchi ne'matlar. To'ldiruvchi ne'matlar. Iqtisodiy resurslar va ularning turlari. Tadbirkorlik qobiliyati tushunchasi. Alternativ xarajatlar</p>			

va ularni baholash. Qaytarilmaydigan xarajatlarning vujudga kelishi. Ishlab chiqarish imkoniyatlari va uning ahamiyati. Ishlab chiqarish imkoniyatlari chizig'i. Ne'matlarni bir-biri bilan almashtirish (transformatsiya) koeffitsienti. Pozitiv va normativ tahlil. Tovarlar oqimi modeli. Buyruqbozlikka asoslangan iqtisodiyot. Bozor iqtisodiyoti.

3 - mavzu. Talab va taklif tahlili asoslari.

Talab tushunchasi. Talab chizig'i. Talab funktsiyasi. Bir omilli va ko'p omilli talab funktsiyalari. Talabga ta'sir qiluvchi omillar. Talab miqdorining o'zgarishi. Taklif tushunchasi va taklif miqdori. Taklif chizig'i. Taklif funktsiyasi. Bir omilli va ko'p omilli taklif funktsiyalari. Taklifga ta'sir qiluvchi omillar. Taklif miqdorining o'zgarishi. Talab va taklif qonunlari.

4-mavzu. Bozor muvozanati, maksimal va minimal narxlar.

Muvozanatlik tushunchasi. Bozor muvozanati. Muvozanat narx. Muvozanat mahsulot miqdori. Muvozanat nuqta. Bozorning muvozanat holatini tiklash xususiyati. Bozor muvozanatining o'zgarishi va unga ta'sir qiluvchi omillar. Maksimal narx. Davlat tomonidan maksimal narxning o'rnatilishi. Bozorda tovar tanqisligi. Tanqislik sohasi. Norasmiy bozor va uning vujudga kelishi. Tovarining norasmiy bozordagi narxi. Minimal narx. Bozorda tovar ortiqchaligi va norasmiy bozor. Iste'molchi yutug'i va ishlab chiqaruvchi yutug'i. Tovar tanqisligi sohasi. Ortiqcha mahsulotni ifodalovchi soha.

5- mavzu. Talab va taklif elastikligi.

Elastiklik tushunchasi. Elastiklik koeffitsienti. Talabni narxga ko'ra elastikligi. Talab funktsiyasi uchun elastiklik koeffitsientini hisoblash. Yoysimon elastiklik. Elastik va elastik bo'lmagan talab. Absolyut elastik va absolyut elastik bo'lmagan talab. Talab elastikligiga ta'sir qiluvchi omillar. Talabning iste'molchi daromadiga ko'ra elastikligi. Kesishgan talab elastikligi koeffitsientini hisoblash. Normal tovarlar. Past kategoriyali, oliy kategoriyali va birlamchi ehtiyoj tovarlar. Engel chiziqlari. Kesishgan talab elastikligi. Elastiklik nazariyasining amalda qo'llanilishi. Sotuvchi daromadini talab elastikligiga ko'ra tahlil qilish. Soliq yukining taqsimlanishini tahlil qilish. Bozor sharoiti o'zgarishi oqibatlarini prognoz qilish va baholash.

6 - mavzu. Iste'molchi tanlovi nazariyasi.

Iste'mol nazariyasida ne'mat tushunchasi. Iste'molchi tanloviga ta'sir qiluvchi omillar. Naflilik tushunchasi. Iste'molchi ehtiyojini qondirish darajasi. Naflilik funktsiyasi. Umumiy naflilik, chekli naflilik, chekli naflilikning kamayishi qonuni. Befarqlik egri chizig'i. Befarqlik chiziqlari kartasi va uning xususiyatlari. Chekli almashtirish normasi. Byudjet chegarasi va uning o'zgarishi. Byudjet tenglamasi. Byudjet chizig'i. Byudjet chizig'i yotqlik burchagi. Iste'molchi tanlovi masalasi. Naflikni maksimalashtirish. Iste'molchi tanlovi masalasi yechilishini grafik usulda tahlil qilish. Iste'molchi muvozanati.

7-mavzu. Daromad samarasi va almashtirish samarasi.

«Daromad-iste'mol» chizig'i. Normativ va past kategoriyali tovarlar uchun Engel chiziklari. «Narx-iste'mol» chizig'i va Giffen tovarlari uchun talab chizig'i. Normal tovar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi, umumiy samara. Past kategoriyali tovarlar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi. Almashtirish samarasini va daromad samarasini amalda qo'llash. Past kategoriyali tovarlar. O'rnini bosuvchi va to'ldiruvchi tovarlar.

8 - mavzu. Bozor va tavakkalchilik.

Noaniqlik va tavakkalchilik. Ehtimol tushunchasi. Ehtimolning turlari. Noaniqlik sharoitida tanlash. Tavakkalchilikni vujudga kelishi sabablari. Tavakkalchilik o'lchovi. Kutiladigan miqdor. CHetlanish. Tavakkalchilikka bo'lgan munosabat. Tavakkalchilikka moyillik. Tavakkalchilikka moyil bo'lmagan holat. Tavakkalchilikka befarqlik. Tavakkalchilikni pasaytirish yo'llari. Korxonalarining faoliyat sohasini va ishlab chiqaradigan mahsulotlar turini kengaytirish (diversifikatsiyasi). Sug'urta qilish. Tavakkalchilikni qo'shish. Tavakkalchilikni taqsimlash. Asimmetrik axborotlashgan bozor. Mahsulot sifati noaniqligi. Ma'naviy tavakkalchilik. Bozordagi asimmetrik axborotlarni yo'qotish yo'llari. Bozor signallari. Auktsionlar. Olib sotarlik va uni iqtisodiyotdagi o'rni. Fyucherslar. Optsion va xedjirlashtirish. Investitsiya va tavakkalchilik. Tavakkalchilik aktivlariga bo'lgan talab. Aktivlar tushunchasi va ulardan olinadigan foyda. Tavakkalchilik va foydaning o'zaro aloqasi. Iqtisodiyotni diversifikatsiyalash sharoitida mablag' egasining o'z mablag'ini sarflash yo'nalishini tanlash muammosi.

9-mavzu. Firma va ularning tashkiliy-iqtisodiy asoslari.

Firma tushunchasi. Tadbirkorlik firmalarining asosiy shakllari. Xususiy firmalar. Xususiy firmaning ustun va zaif tomonlari. Mas'uliyati cheklangan va cheklanmagan jamiyatlar. Aktsionerlik jamiyatlari (ochiq va yopiq turdagi aktsionerlik jamiyatlari). Jamiyatning javobgarligi. Aktsionerlik jamiyatining ustun tomonlari va zaif tomonlari. Aktsiyadorlarning huquqlari. Davlat korxonalari. Foyda olmaydigan tashkilotlar. Kooperativlar. O'zbekiston Respublikasida «Mulk to'g'risidagi» Qonunga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar turlari.

2-MODUL. RAQOBATLASHGAN VA RAQOBATLASHMAGAN BOZORLARDA NARX BELGILASH XUSUSIYATLARI

10- mavzu. Ishlab chiqarish nazariyasi.

Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi sharoitida ishlab chiqarish korxonalarini modernizatsiya qilish. Ishlab chiqarish jarayoni. Ishlab chiqarish texnologiyasi. Ishlab chiqarish omillari va ularning turlari. Ishlab chiqarish funksiyasi tushunchasi. Izokvanta tushunchasi. Izokvantalar kartasi va uning xususiyatlari. Izokvantaning yotiqligi burchagi. Qisqa va uzoq muddatlardagi ishlab chiqarish. Bir o'zgaruvchan omil (mehnat) asosida

ishlab chiqarishni ta'sir etish. O'zgaruvchi omilning yalpi, o'rtacha, chekli mahsulotlari va ular o'rtasidagi bog'liqlik. Kapitalning chekli mahsuloti. Mehnatning chekli mahsuloti. Ishlab chiqarish omillari chekli mahsuldorligining kamayish qonuni. Ishlab chiqarish omillarining o'zaro almashuvi. Chekli texnologik almashtirish normasi. Izokosta tushunchasi. Izokosta tenglamasi. Ishlab chiqarish omillari sarfini minimallashtirish.

11-mavzu. Ishlab chiqarish xarajatlari.

Korxonaning qisqa muddatli va uzoq muddatli oraliqdagi faoliyati. Xarajatlar to'g'risida tushuncha. Boy berilgan imkoniyatlar va alternativ xarajatlar. Qaytarilmaydigan xarajatlar. Iqtisodiy xarajatlar, buxgalteriya xarajatlari. Ichki va tashqi xarajatlar. Iqtisodiy foyda va normal foyda. Yalpi xarajatlar. O'zgaruvchan va o'zgarmas xarajatlar. O'rtacha xarajatlar. Chekli xarajatlar. Ishlab chiqarish xarajatlari chiziqlari. Uzoq va qisqa muddatlardagi xarajatlar grafiklari. Qisqa va uzoq muddatdagi xarajatlarning o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblash, o'rtacha ishlab chiqarish xarajatlari grafiklarining o'zaro joylashuvi. Mamlakatni modernizatsiyalash sharoitida ishlab chiqarish xarajatlarini pasaytirish yo'llari.

12 - mavzu. Raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimallashtirish va uning taklifi.

Raqobatlashgan bozor va uning shartlari. Firmaning yalpi, o'rtacha va chekli daromadlari. Korxonalar foydasi. Korxonalar foydasini maksimallashtirishni nazariy jihatdan asoslash va uni grafik usulda tahlil qilish. Firma foydasini maksimallashtirishning umumiy sharti va mukammal raqobatlashgan bozor uchun sharti. Firmaning zararsiz ishlash nuqtasi. Firma xarajatlarini minimallashtiradigan holat. Firmaning yopilish nuqtasi. Firmaning chekli mahsulot ishlab chiqarish qoidasiga amal qilishi. Firma taklifi.

13 - mavzu. Raqobatlashuvchi firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati va tarmoqning taklifi.

O'rtacha, uzoq muddatli xarajat va ularning xususiyatlari. Xarajatlari o'sayotgan tarmoqning taklif chizig'i, xarajatlari o'zgarmas bo'lganda tarmoqning taklif chizig'i. Xarajatlari kamayotgan tarmoqning taklif chizig'i. Tarmoqning kengayish mexanizmi. Firmaning samarali razmeri. Ishlab chiqarish masshtabi. Manfiy samarali ishlab chiqarish masshtabi. O'zgarmas samarali ishlab chiqarish masshtabi. Firmaning uzoq muddatli o'rtacha xarajatining kamayishiga va o'sishiga ta'sir qiluvchi omillar.

14 - mavzu. Raqobat va yakkahokimlik.

Raqobat tushunchasi. Sof monopoliya. Monopolistik bozorga kirishdagi to'siqlar. Tabiiy monopoliyalar. Sof monopoliyada monopol narx va monopol mahsulotni aniqlash. Monopolistik talab va taklif. Monopol narx belgilashda talab elastikligining ta'siri. Monopol narxga soliqlarning ta'siri. Raqobatlashgan monopol bozor. Raqobatlashgan monopol bozorda tovar narxi va ishlab chiqarish hajmini aniqlash. Oligopoliya. Kurno modeli.

Monopsoniya. Monopoliyaga qarshi qonun.

15-mavzu. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari.

Narx tushunchasi, tamoyillari va funksiyalari. Bozor sharoitida amal qiluvchi narx turlari. Iste'molchilar daromadiga ko'ra narxlarni belgilash. Mahsulotlarni xarid qilish uchun qo'shimcha iste'molchilarni jalb qilish. Turli xaridorlar uchun turli narxlar belgilash (narxlar diversifikatsiyasi). Iste'mol hajmiga ko'ra narxlar diversifikatsiyasi. Tovarlar kategoriyasiga ko'ra narx differentsiatsiyasi.

16 - mavzu. Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish.

Bozor munosabatlari va mehnat resurslaridan foydalanish ko'rsatkichlari. Respublikada mehnatga layoqatli aholining ish bilan bandligini ta'minlash va uning ko'lamini oshirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar. Mehnat samaradorligi. Mehnat unumdorligining kamayish qonuni. Mehnat bozorida monopsoniya bo'lgan hol. Ish haqi minimumi. Minimal ish haqi va muvozanat ish haqi o'rtasidagi farqlar va ularning oqibatlari. Mehnat bozorida ikki tomonlama monopoliya. Ish haqi stavkalarining tabaqalashuvi. Ish haqi va mehnat unumdorligi.

17 - mavzu. Kapital qo'yilmalar va kapital bozori.

Asosiy va aylanma kapital mablag'lar. Mamlakatni modernizatsiya qilishda investitsiyalar va ularning ahamiyati. Sof investitsiya tushunchasi. Chekli sof qoplash. Uzoq muddatli oraliqdagi investitsiya. Jamg'arma va vaqt bo'yicha chekli tanlash normasi. Investitsiyani hisoblashdagi diskonlangan qiymat. Investitsiyaga talab. Ziyon miqdorini aniqlash. Ichki va tashqi investitsiya. Korxonaning investitsiya sohasidagi qaror qabul qilish mezonlari. Investitsiya samaradorligi.

18-mavzu. Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish.

Bozor munosabatining kamchiliklari. Davlatni atrof-muhitni muhofaza qilish siyosati. Ichki bozorni himoya qilish siyosati. Ijtimoiy ne'mat. Asimmetrik axborotlarni tartibga solish. Bozorning davlat tomonidan boshqarilishi va uning zaruriyati. Bozor munosabatlarining davlat tomonidan boshqarilish qurollari. Bozor mexanizmiga davlatning aralashuvi me'yori.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Fanning mazmuni, vazifalari, predmeti.
2. Iqtisodiy bazis tushunchalari.
3. Talab va taklif tahlili asoslari.
4. Bozor muvozanati, maksimal va minimal narxlar.
5. Talab va taklif elastikligi.
6. Iste'molchi tanlovi nazariyasi.
7. Daromad samarasi va almashtirish samarasi.
8. Bozor va tavakkalchilik.

9. Firma va ularning tashkiliy-iqtisodiy asoslari.
10. Ishlab chiqarish nazariyasi.
11. Ishlab chiqarish xarajatlari.
12. Raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimalashtirish va uning taklifi.
13. Raqobatlashuvchi firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati va tarmoqning taklifi.
14. Raqobat va yakkahokimlik.
15. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari.
16. Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish.
17. Kapital qo'yilmalar va kapital bozori.
18. Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhda bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiqdir.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Iqtisodiyotning asosiy muammolari va ular yechimini topish yo'llari
2. Talab va taklif tahlili asoslari
3. Raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimalashtirish va uning taklifi
4. Raqobatlashuvchi firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati va tarmoqning taklifi
5. Raqobat va yakkahokimlik
6. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari
7. Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish
8. Kapital qo'yilmalar va kapital bozori
9. Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish
10. Mamlakatni modernizatsiyalash sharoitida korxonalar foydasi va uni maksimalashtirish yo'llari
11. Bozor muvozanati va unga ta'sir ko'rsatuvchi omillar tahlili
12. Bozor muvozanatiga davlat aralashuvi samarasi. Maksimal va minimal narxlar
13. Talab va taklif qonuniga ko'ra narx belgilash usullari
14. Elastiklik tushunchasi va uning turlari
15. Elastiklik nazariyasining amaliyotda qo'llash xususiyatlari
16. Sotuvchi daromadini talab elastikligiga ko'ra tahlil qilish
17. Talab va taklif elastikligiga ko'ra soliq yukini hisoblash.
18. Iste'molchining bozordagi xatti-harakati va uning tanlovi nazariyasi.
19. Byudjet cheklanganligi va byudjet tenglamasi.
20. Yakka (individual) va bozor talabi

	<p>21. Ishlab chiqarish omillari cheklangan sharoitda mahsulot ishlab chiqarishni maksimallashtirish masalasi.</p> <p>22. Ishlab chiqarish xarajatlarini minimallashtirish shartlari va korxonaning zararsiz ishlash nuqtasini hisoblash yo'llari</p> <p>23. Raqobatlashmagan bozor sharoitida monopol narx belgilash va bozor hokimiyati.</p> <p>24. Oligopoliya bozorida muvozanat va raqobat strategiyalari.</p> <p>25. Monopolistik raqobatlashgan bozor muvozanati</p> <p>26. Ishlab chiqarish jarayoniga yangi, samarali texnologiyalarni tatbiq etish zarurati va istiqbollari.</p> <p>27. Tashqi ta'sirlarni yumshatish bo'yicha davlat siyosati.</p> <p>28. Ijtimoiy ne'matlar: samarali va raqobatli ta'minot.</p> <p>29. Iqtisodiy faoliyatni davlat tomonidan tartibga solish samaradorligi.</p> <p>30. Monopoliyani tartibga solish va adolatli raqobatni ta'minlash siyosati.</p> <p>31. Agrar siyosat, oziq-ovqat ta'minoti va xavfsizligi muammolari.</p> <p>32. Daromadlar tengsizligi va kambag'allikni qisqartirish.</p> <p>33. Migratsiya va qochoqlar muammosi.</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>IV. Ta'lim natijalari / Kasbiy komponentlari:</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zamonaviy va raqobatbardosh bozor iqtisodiyotining ishlashi va rivojlanishining nazariy asoslari; - Induksiya va deduksiya, pozitiv va normativ tahlil, iqtisodiy-matematik modellar tuzish malakasiga ega bo'lish; -Iqtisodiy ehtiyoj tushunchasi, resurslarning cheklanganligi va ehtiyojlarning cheksizligi - iqtisodiyotning bosh masalasi talab va taklif modeli asosida taqchil resurslarning taqsimlanish mexanizmini anglash; - Raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlarning asosiy xususiyatlari va firmalarning ushbu bozorlardagi harakat qilish qoidalarini tushunish; - Ishlab chiqarish jarayoni va ishlab chiqarish omillaridan optimal foydalanish, ishlab chiqarish xarajatlari turlari, tavakkalchilik va uni oldini olish hamda pasaytirish yo'llari, bozor sharoitida narxlarning qanday shakllanishi, davlatning bozor iqtisodiyotiga aralashish yo'nalishlari va ularning oqibatlarini anglash; - mikroiqtisodiy ko'rsatkichlarning mohiyati va ularni hisoblash bo'yicha <i>tasavvurga ega bo'lishi (bilim)</i>; - talab va taklif modeli asosida taqchil resurslarning taqsimlanish mexanizmini; - raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlarning asosiy xususiyatlari va firmalarning ushbu bozorlardagi harakat qilish qoidalari; - iqtisodiy ko'rsatkichlarning mohiyati va ularni hisoblash shartlari; - asosiy iqtisodiy modellar va ularda iqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda olingan natijalarini aks ettirish;

	<p>-iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida korxonalarining tashqi rivojlanish imkoniyatlarini;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tovarlar va xizmatlar bozorida iqtisodiy muvozanatga erishish mexanizmining mohiyati; -korxonalar(firma) iqtisodiy faoliyatini aniqlash va baholashni; - bozorlarda muvozanatga ta'sir etuvchi omillarni; - mehnat, kapital va yer bozorining ishlash mexanizmini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi (ko'nikma)</i>; - iqtisodiy ma'lumotlarni taxlil qilish, tartibga solish va sharhlash; - iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash; - iqtisodiy-statistik ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash, jadvallar tuzish, ularni iqtisodiy-matematik usullarini qo'llab tahlil qilish; - olingan nazariy bilimlar asosida berilgan mavzuga oid bibliografik manbalarni to'plashi, talqin eta olishi lozim; -kasbiy bilimlarni amaliyotga tadbiq etish <i>malakalariga ega bo'lishi kerak.</i>
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma'ruzalar; - interfaol keys – stadilar; - seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol javoblar); - guruhlarda ishlash; - taqdimotlarni qilish; - individual loyihalar; - jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat ishni topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Campbell R. McConnell. Microeconomics. - Copyright 2015, Macmillan Publishing Company, a division of Macmillan, Inc. 2. Pindyck, Robert S. Microeconomics. – Copyright 2013, Macmillan Publishing Company, a division of Macmillan, Inc. 3. Salimov B.T., Yusupov M.S., Salimov B.B. Mikroiqtisodiyot. Darslik (To'ldirilgan va qayta ishlangan nashri). – T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2021 – 448 b. 4. N.Xolmatov. N.Imomova. «Makro va mikroiqtisodiyot» fanidan o'quv qo'llanma. — T.: «Tafakkur avlodi», 2020. - 268-b <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Vechkanov G.S., Vechkanova G.R. Makroekonomika: Uchebnik dlya vuzov. SPb.:Piter, 2011.-448 str. 6. Samuelson, Pol E., Nordxaus, Vilyam D. Makroekonomika, 18-ye izd.: per. s angl,-M.: OOO «I.D. Vilyams», 2009.-592 s.

	Axborot manbalari 1. www.ziyonet 2. www.lex.uz 3. http://www.referat.ru
7.	Fanning o'quv dasturi Toshkent davlat agrar universiteti Ilmiy Kengashining 2025 yil "04" oy dagi 13 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun ma'sullar: F.R.Islamov – TDAU "Agroiqtisodiyot" kafedrasida katta o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: N.A.Aliyeva - TDIU "Innovatsion menejment" kafedrasida dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi(PhD). N.Mardiyev – TDAU "Biznesni boshqarish" kafedrasida dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi.

**MAKJUR O'QUV DASTUR DUNYONING ETIROF ETILGAN
XALQARO QS VA THE REYTINGLARIDA NUFUZLI TOP-300
TALIKKA KIRGAN QUYIDAGI OLIY TA'LIM TASHKILOTLARINING
TA'LIM DASTURLARI ASOSIDA ISHLAB CHIQLIGAN**

№	OTM nomi	QS	THE	O'quv dasturidagi mavzu nomi	Kiritilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar	Havolalar:
1	University of Stanford (AQSH)	6	6	5- mavzu. Talab va taklif elastikligi. 6 - mavzu. Iste'molchi tanlovi nazariyasi. 8 - mavzu. Bozor va tavakkalchilik	Theory of the consumer and the implications of constrained maximization; uses of indirect utility and expenditure functions; theory of the producer, profit maximization, and cost minimization; monotone comparative statics; behavior under uncertainty; partial equilibrium analysis and introduction to models of general equilibrium.	https://publicpolicy.stanford.edu/courses/microeconomics-i/1#:~:text=Theory%20of%20the%20consumer%20and%20the%20implications%20of,analysis%20and%20introduction%20to%20models%20of%20general%20equilibrium.
2	University of Chicago (AQSH)	21	14	11-mavzu. Ishlab chiqarish xarajatlari	Supply I: Production function, isoquants; short-run & long-run analysis; cost-minimization	https://harris.uchicago.edu/files/2023-09/Syllabus2022.pdf
3	University of Toronto (Kanada)	25	21	8 - mavzu. Bozor va tavakkalchilik	Consumer Behaviour (I) and Consumer Behaviour (II)	https://www.economics.utoronto.ca/index.php/index/teaching/downloadCourseOutline/6450/997887883

